

JUVIZ in VVZ OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol

33. festival

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

TURISTIČNA NALOGA:

ROŠKARJEVA KOŠARA SPOMINOV

Jurovski Dol, 30. 1. 2019

OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol, Jurovski Dol 13, 2223 Jurovski Dol
Elektronska pošta: os.jurovskidol@guest.arnes.si
Tel: 02 729 56 60
Spletna stran: www.os-jd.si

Mentorica: Milena Kokol, profesorica zgodovine in geografije

Avtorji:

Gert Neža, 6. r
Lara Leš, 6. r.
Urška Zorec, 6. r
Jonas Kacijan, 8. r
Tijana Škrlec, 8.r
Taja Murko, 8. r
Maja Škamlec, 8.r.
Alen Kolarič, 8. r.
Aneja Črnčec, 8. r.

ZAHVALA

Za izvedbo tega projekta, bi se radi najprej zahvalili profesorici geografije, Mileni Kokol, ker nas je seznanila s tem projektom in nas spodbujala, ter krepila našo domiselnost pri sami izvedbi. Zahvale gredo tudi profesorici likovne vzgoje Ani Šuster Kraner, ki nam je pomagala pri likovni izvedbi turistične stojnice.

Iskrena zahvala tudi profesorici slovenščine Mateji Nudl, ki nam je turistično nalogo jezikovno pregledala. Ves čas našega dela in raziskovanja smo se kot skupina nadobudnih mladih ljudi, polnih elana in novih idej zelo dobro ujeli. S sestanki, z izmenjavo mnenj in z neumornim delom smo prišli do končne podobe naše turistične naloge. Člani turističnega podmladka Osnovne šole Jožeta Hudalesa z mentorico Mileno Kokol se iskreno zahvaljujemo vsem društvom in posameznikom, ki so nam pomagali pri vsebinski zasnovi turistične naloge. Hvaležni smo tudi županu občine Sv. Jurij v Slovenskih goricah, gospodu Petru Škrlecu, ki nam je prisluhnil in obljubil nadaljnjo pomoč pri uresničevanju naših zamisli.

Vsem skupaj iskrena hvala.

Kazalo

1	UVOD	7
1.1	Predstavitev izbrane teme in strukture naloge.....	8
1.2	Uporabljene metodologije pri izdelavi raziskovalne naloge	9
1.3	Opredelitev virov uporabljenih v raziskavi	9
2.	RAZISKOVALNI DEL	10
2.1	Vsebinska zasnova turistične naloge	11
2.1.1	Naravna in kulturna dediščina občine Sv. Jurij	12
2.1.2	Ivan Roškar-ljudski tribun	13
2.1.3	Roškarjeva trta	14
2.1.4	Čebelnjak in Roškarjeva čajnica	15
2.1.5	Pletenje košar	16
3	OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA(RAZVIJANJE IDEJE)	19
3.1	Tehniška in vsebinska izdelava spominkov	20
3.2	OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA	21
3.3	Trženje turističnega proizvoda	22
3.4	Oglaševanje turističnega proizvoda	23
3.5	PREDSTAVITEV TURISTIČNEGA PROIZVODA	25
4	ZAKJUČEK	27

KAZALO SLIK, TABEL IN ZEMLJEVIDOV

Slika 1: Zelena dežela in neokrnjena narava Slika 2: Grb občine Sv. Jurij

Slika 3 : Ivan Roškar

Slika 4: Roškarjev mlin na Malni

Slika 5: Ostanke Roškarjevega mlina.

Slika 6: Posaditev cepiča vinske trte v Jurovskem Dolu.

Slika 7: Šolski čebeljak in Roškarjeva čajanka

Slika 8: Maskota Jurček

Slika 9: Panjske končnice

Slika 10: Nekoč je celotna družina kot dodatno dejavnost pletla »cekarje«.

Slika 11: Kmetje so si na »pecikl« naložili pletene »cene«.

Slika 12: Ivan Fanedl in njegov vnuk Jan pri pletenju košar

Slika 13: Košara za shranjevanje živil.

Slika 14: Postopek izdelave košare iz vrbovega lesa.

Slika 15: Postopek izdelave košare iz vrbovega lesa.

Slika 16: Postopek izdelave košare iz vrbovega lesa.

Slika 17: Postopek izdelave košare iz vrbovega lesa.

Slika 18: Roškarjeva trta

Slika 19: Prazna Roškarjeva košara spominov

Slika 20: Trg v Jurovskem Dolu

Slika 21: Spominek vodnega kolesa

Slika 22: Avtoica spominka Polne vreče zgodb je domačinka Nataša Kramberger

Povzetek

V okviru 33. festivala Turizmu pomaga lastna glava smo se učenci turističnega podmladka OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol z letošnjim turističnim proizvodom vključili v turistične prireditve v naši občini, za obdobje 2018- 2021. Turistične proizvode preteklih let smo s sodelovanjem Občine Sv. Jurij v Slovenskih goricah vključili v zanimiv turistični proizvod z naslovom Roškarjeva košara spominkov. To je skupek spominkov, ki bo obiskovalcem našega kraja predstavljal trajni spomin. Roškarjeva košara spominkov predstavlja identiteto našega kraja. Turistični produkt smo poklonili Ivanu Roškarju, velikemu Jurovčanu in slovenskemu rodoljubu, ki se je v začetku 20. stoletja znal zoperstaviti proti nemškemu vplivu na Štajerskem. Bil je državni in deželni poslanec ter minister za kmetijstvo v obdobju Kraljevine SHS. Za razvoj kraja in za podeželsko prebivalstvo je veliko postoril, bil je velik poznavalec vinogradništva in mlinarstva. Roškarjevo košaro spominkov smo tako napolnili z etno razglednico Pozdrav iz Sv. Jurija, turistično e-razglednico, Roškarjevo skodelico čaja, in Roškarjevo vinsko trto. Da bo košara zvrhana, smo jo napolnili z dobrotami jurovskih kmetij in s spominkom vodnega kolesa, ki simbolizira čas, ki se vrti v dolini Globovnice iz preteklosti v sedanost. Turistični proizvod zaključujemo z letom 2021 z idejno zasnovo za ureditev spominsko- informativne sobe Kolo časa in s postavitvijo doprsnega spomenika posvečenega Ivanu Roškarju.

Abstract

Within the framework of the 33rd festival of »Turizmu pomaga njegova lastna glava « (Tourism gets help from its own minds) the student members of tourist offspring (organisation) of Jozeta Hudalesa Primary School have joined tourism events in our community for the period between 2018–2021, featuring this year's tourist products.

The students, in collaboration with the Municipality of Sv. Jurij v Slovenskih goricah, took the tourist products of the past years and combined them into an interesting tourist product called »Roškar's basket of souvenirs«. This is a set of souvenirs that will present a durable memory for all the visitors. The Roškar's basket of souvenirs represents the identity of our town. The tourist product is bestowed to Ivan Roškar, an honoured local, Slovene patriot, who

was courageous enough to resist against the German influence in Styria in the beginning of the 20th century. He was a member of parliament and Minister of Agriculture in the period of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes. Not only did he contribute a lot to the development of his village and rural population, he was also an expert in viticulture and milling.

In Roškar's basket of souvenirs we can find a postcard "Greetings from St. George", an electronic postcard, Roškar's cup of tea and Roškar's grape vine. To make the basket truly abundant, we added some local culinary delights and the souvenir of the water wheel which symbolizes the flow of time, in the valley of the stream Globovnica from the past to the present. The tourist product is set to be finished by 2021 with the conceptual basis for the arrangement of the memorial and informative room called "The Wheel of Time" and the installation of a bust monument dedicated to Ivan Roškar.

I. UVOD

1.1 Predstavitev izbrane teme

Na potovanjih odkrivamo veličino naravnega in kulturnega okolja in ustvarjalnost vsakdanjosti. Na osnovi teh izkušenj postajamo bogatejši in duhovno bolj bogati. Na kraje nas vežejo spomini, s sabo prinesemo številne predmete, izdelke, drobne pozornosti in darila, ki jih postavimo v domače vitrine. Spominki predstavljajo identiteto našega kraja in njenih prebivalcev. V zadnjem času se je ta miselnost, saj pri naših okoliških ljudeh spremenila, menijo namreč, da so spominki le za nabiranje prahu, da je za njih premalo prostora v hiši ali v stanovanju. Za nekatere popotnike je nakup spominka nujno zlo, za druge zabavno opravilo. Toda, če potuješ po razvitem turističnem svetu, imajo ti kraji veliko spominkov, saj imajo trajno in izobraževalno vlogo. In prav to je bil tudi naš izziv. Oblikovati turistični proizvod, pri katerem bo obiskovalec našega kraja pridobil nova in trajna spoznanja o našem čudovitem naravnem okolju, neokrnjeni naravi in bogati kulturni dediščini. Trajni spominek smo poimenovali Roškarjeva košara spominov. Že v preteklosti smo na šoli izdelali različne spominke iz eko materiala, vendar so le ti bili za protokolarne namene, se pravi, da smo jih podarili sosednjim šolam, ravnateljki drugim šolam po Sloveniji, župan pa jih je podaril sosednjim občinam v naši regiji. Z nekaterimi smo se že predstavili tudi na turističnih stojnicah. Preko ankete nas je zanimalo, ali turisti povprašujejo po spominkih, čeprav vemo, da jih v našem kraju skorajda ni. Oglasili smo se na sedežu Ovtarja in ugotovili, da sta za naš kraj izdelana le dva spominka, to so: razglednice in Polna vreča zgodb, avtorice in domačinke Nataše Kramberger. Na občini Sv. Jurij v Slovenskih goricah so za protokolarne namene le zloženske Jurovske poti, zbornik Kolo časa in arhivska domača vina. Ob pogovoru z županom in s člani občinskega sveta ter predstavniki društev, smo prišli do zaključka, da preko projekta oživitve trškega jedra oblikujemo turistični proizvod, ki bo simboliziral naš kraj. Največjo pozornost smo v turističnem proizvodu namenili osebnosti Ivana Roškarja, za katerega smo spoznali, da je ena največjih osebnosti v obdobju med obema vojnama tako pri nas kot v slovenskem prostoru. Roškarjevo košaro spominov smo napolnili s

pridihom pogumnega, delovnega in ustvarjalnega jurovskega človeka. Pri tem smo se zavedali, da je znamka našega kraja neokrnjena narava, zdrava prehrana, vinorodne gorice, čebelarški izdelki in dobrote jurovskih kmetij. Vse to smo združili v turistični proizvod, ki bo v prihodnosti služil kot promocija našega kraja, hkrati pa dal turistom nova spoznanja o našem kraju.

II. RAZISKOVALNI DEL

1.2. UPORABLJENE METODOLOGIJE PRI IZDELAVI RAZISKOVALNE NALOGE

Z raziskovalnim delom, z metodo anketiranja in predvsem z ustnimi viri smo razvili različne metode in oblike dela, ki smo jih uporabili pri razvijanju turistične naloge. Turistična naloga je nastajala z metodo opazovanja, pri tem smo upoštevali prostorske in druge možnosti za izvedbo turističnega produkta. V osnovi smo uporabili ustne vire, organizirali razprave v obliki delavnic in k sodelovanju povabili tudi predstavnike društev, ki so nam pomagali pri načrtovanju. Največje sodelovanje pa se je izpostavilo z občino Sv. Jurij v Slovenskih goricah, saj smo večkrat izvedli dejavnosti kar v pisarni občine.

2.3. OPREDELITEV VIROV UPORABLJENIH V RAZISKAVI

Uporabili smo vire, ki smo jih uporabili pri raziskavi o Ivanu Roškarju. Uporabili smo tudi gradivo naših turističnih produktov, ki so jih sestavili naši predhodniki. Raziskovalni del naloge smo izvedli z metodo anketiranja. Vsak član turističnega podmladka je v svojem naselju opravil 15 anket. Prišli smo do zanimivih ugotovitev. Ena od takih je bila, da občani ne prepoznajo nobenega spominka v kraju. Domačini so vedeli povedati, da so v kraju kmetije s posameznimi dopolnilnimi dejavnostmi. Obiskovalcem ponujajo domače dobrote, napitke iz zelišč in domače arhivsko vino. V anketi so zapisali, da so ob decembrskem sejmu opazili, da ljudje prodajajo svoje izdelke, vendar nihče od njih ni izdelal spominka, ki bi simboliziral naravno in kulturno dediščino domačega kraja. Prav tako je analiza ankete pokazala, da je želja domačinov, da bi se izoblikovali spominki, ki bi jih s ponosom komu podarili ali pa

prodali. Anketiranci so izpostavili, da naj bo spominek čimbolj preprost in zanimiv. Pri izdelavi spominka naj bodo vključeni tudi materiali, ki nam jih daje narava in okolje v katerem živimo. Ob obisku Razvojne agencije Ovtar v Lenartu smo odkrili, da sta iz našega kraja značilna le dva spominka: razglednice in spominek Polne vreče zgodb. Ob zaključku ankete smo občane vprašali: Kakšen spominek pa si glede na vsebino in obliko vi želite? Žal kakšnih posebnih predlogov ni bilo, je pa gospa iz Zg. Partinja predlagala, da se naredi spominek, ki ne bo samo promoviral naš kraj, ampak, da se bodo obiskovalci tudi kaj novega naučili. Vse to smo v našem turističnem produktu tudi upoštevali.

2.1 VSEBINSKA ZASNOVA TURISTIČNE NALOGE

2.1.1 Naravna in kulturna dediščina našega kraja

Čeprav je občina Sveti Jurij v Slovenskih goricah za nekatere tam« na vzhodu« prava neznanka, za številne oddaljena, in je lahko za marsikoga zanimiva in privlačna. Kraj ima veliko biserov; to se kaže v naši bogati kulinariki, arhitekturi, šegah in običajih. Območje Občine Sv. Jurij v Slovenskih goricah se ponaša z vrsto izvrstnih naravnih lepot in kulturnih spomenikov. Znotraj občine je središčno naselje Jurovski Dol, ki je ena izmed tipičnih slovensko - goriških vasi z »dolom«, po katerem teče Globovnica ob centru vasi, druga naselja po vrhovih pa razmejujejo še potoki Velka, Partinjšak in Gasterajski potok. Za prebivalce tega kraja velja, da so pogumni, trmasti, delovni, šegavi in okoljevarstveni.

Naslikala: Tijana Škrlec

Slika 1: Zelena dežela in neokrnjena narava

Grb občine Sv. Jurij predstavlja vitez Jurij, zaščitnik viničarjev, viteških redov, tabornikov, kmetov, rudarjev, lončarjev, sodarjev, ujetnikov, popotnikov in

konjenikov. Sv. Jurij je hkrati tudi farni zavetnik. Upodobljen je na konju v boju z zmajem. Njegov atribut je sulica, ki ima na vrhu zastavo, ki plapolata v desno stran grba.

Slika 2: Grb občine Sv. Jurij

Na zastavi je grozd z dvema trtnima listoma, ki predstavlja vinorodnost našega območja. V levi zgornji strani je šesterokraka simetrična zvezda. Njeni kraki so rahlo izbočeni. Podobne tri takšne zvezde najdemo na našem največjem arhitekturnem spomeniku, cerkvi Sv. Jurija. Jurij kot Pomlad, ki premaga Zimo, iztrga iz krempljev Zemljo, ogroženo kraljično (legenda o Juriju).

Naravo in kulturno dediščino našega kraja predstavljamo v zloženki Jurovska učna pot (priloga 1).

2.1 2 Ivan Roškar

Turistični podmladek in družboslovni krožek sta z mentorico Mileno Kokol več let raziskovala ime, ki v lokalni zgodovini do sedaj še ni imel pravega mesta. Z raziskavami pa smo ugotovili, da je naš rojak s svojimi deli zapustil neizbrisan pečat. Z izdelavo turističnega proizvoda smo se mu poklonili in mu izkazali pozornost, ki si jo je s svojim prispevkom za razvoj kraja prav gotovo zaslužil. Prav z našim prispevkom se bo do konca leta 2019 izdala knjiga z naslovom Ivan Roškar – ljudski tribun. S tem bomo sedanjim in prihodnjim rodovom pokazali, kako pomembna je bila ta oseba za slovenski in jurovski prostor.

Kdo je bil Ivan Roškar?

Ivan Roškar se je rodil 8. aprila na Malni v Jurovskem Dolu. Šolo je obiskoval pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah. Že zelo zgodaj je pokazal zanimanje za knjige, veliko je bral dnevnega časopisja, tudi nemškega. Nemščine se je naučil v Gradcu. Že zelo mlad je dobil zaupanje krajanov in leta 1885 postal župan Malne. Ob koaliciji Slovenske ljudske stranke je bil Ivan Roškar

zvest krščanskemu nazoru in to se je odražalo v številnih njegovih nastopih. Ker je bil zvest domoljub, so ga politična prepričanja pripeljala do nasprotij z vlado, zato je bil kar nekaj mesecev zaprt v zaporu v Gradcu. Kljub težki prestani kazni je nadaljeval z domoljubnimi akcijami. Bil je državni in deželni poslanec ter minister za kmetijstvo v obdobju Kraljevine SHS.

Slika 3: Ivan Roškar

Kot poslanec je prepotoval vse dele Štajerske in pomagal ljudem z nasveti ob naravnih in drugih nesrečah. V deželnem zboru v Gradcu je vztrajno dokazoval težnje po osamosvojitvi Slovencev. Leta 1915 je dobil naziv častni občan Sv. Jurija. Sodeloval je s predsednikom Slovenske ljudske stranke Antonom Korošcem. Njegovo znanje in politična aktivnost sta vplivala na Ivana Roškarja in med njima se je spletna prijateljska vez. Večkrat je obiskal Jurovski Dol in Roškarjev vikend na Slateniku. Med domače ljudi je prenašal vsa politična in aktualna gospodarska in tudi kulturna vprašanja. Deloval je tudi v okrajnem zastopstvu, okrajnem in krajevnem šolskem svetu, domačih denarnih zavodih in v občini. Prizadeval si je, da bi kraj dobil svojo podobo in med drugim dal pobudo za gradnjo ceste Sv. Jurij in Sv. Jakob. Največ zaslug je imel tudi pri gradnji nove šole, kjer je veliko prispeval k finančni rešitvi same gradnje. V kraju je skrbel tudi za kulturno življenje. Več kot desetletje je bil predsednik Kulturnega društva Edinost. Na njegovo pobudo je bila leta 1904 ustanovljena čitalnica in z njo prva knjižnica. V okviru Kmetijske družbe je organiziral tudi materialno pomoč kmetom, ki so doživeli naravno katastrofo, ali bili kako drugače ogroženi. Umrli je leta 1933, pokopan je bil z velikimi častmi. O tem so zapisi tudi v takratnih časopisih Koledar, Slovenski gospodar in Slovenec. Ivan Roškar je imel veliko znanja o mlinarstvu, bil je tudi lastnik mlina ob potoku Globovnica.

Slika 4: Roškarjev mlin na Malni

(naslikala: Ana Šuster Kraner)

Slika 5: Ostanki Roškarjevega mlina.

2. 1. 3 Roškarjeva trta

Stara trta iz Lenta simbolizira bogato vinsko kulturo Maribora, Štajerske in Slovenije. Potomko najstarejše trte na svetu je Občina Sv. Jurij v Slovenskih goricah v sodelovanju z Društvom vinogradnikov, posadila na obnovljenem trgu v Jurovskem Dolu. Le ta skupaj s cerkvijo in obnovljenim domom kulture predstavlja središče kraja in občine, kjer se tekom leta odvijajo vse večje občinske prireditve, zdaj pa občane združuje tudi potomka žametne črnine z mariborskega Lenta.

Slika 6: Posaditev cepiča vinske trte v Jurovskem Dolu.

Trta je dobila ime po Ivanu Roškarju, ki je bil nekaj mesecev tudi minister za kmetijstvo v Kraljevini SHS. Imel je veliko znanja iz vinogradništva, vse to je prenašal na okoliške kmete, ki so naučili obrezati vinsko trto in se z njegovo pomočjo znali boriti proti trtni uši.

2. 1. 4 Čebelnjak in Roškarjeva čajanka

OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol je zelo ponosna na šolski čebelnjak, ki je v neposredni bližini šole. Ob njem je tudi učna soba, kjer se lahko učenci naučijo vse o čebelarstvu. Prav tako so ob čebelnjaku zgradili dodaten prostor, kjer se lahko okrepcate ob Roškarjevem čaju in zaužijete šolski med. Šola ima tudi zeliščni vrt, za katerega skrbijo učenci izbirnega predmeta načini prehranjevanja. Z njimi sodelujejo tudi učenci turističnega podmladka, ki zelišča posušijo in skupaj z mentorico čebelarskega krožka pripravijo napitek iz zelišč. Napitek pripravimo iz melise, kamilice, mete, igverja ter koprive. Kot sladilo dodamo med. Ob čaju se družimo in tudi ustvarjamo.

*Slika 7: Šolski čebelnjak
in Roškarjeva čajanka*

Ker je bil Ivan Roškar pobudnik gradnje šole iz leta 1909, smo čajanko poimenovali po njem. V Roškarjevi čajanki se organizirajo delavnice za učence in starše. Med drugim so na decembrski delavnici izdelali maskoto Jurček, ki simbolizira logotip naše šole in dejavnost čebelarstva v našem kraju. Ob tem so iz gline izdelali skodelico, nanj napisali Roškarjev zeliščni čaj in narisali maskoto Jurčka. Šolski čebelnjak nam daje precej šolskega meda, ki ga

Slika 8: Maskota Jurček

uporabimo kot namaz pri malicah. Med podarimo tudi kot darilo obiskovalcem naše šole. Otroci z veseljem rišemo, upodabljamo čebelarske prizore na les in nastanejo čudovite panjske končnice. Panjske končnice bomo vključili v Roškarjevo čajanko in jih izobesili na steno. Danes so panjske končnice priljubljeno darilo in turistični spominek Roškarjeve čajnice.

Slika 9: Panjske končnice (učenci turističnega podmladka)

2. 1. 5 Pletenje košar iz šibja

Pletarstvo je zelo stara obrtna dejavnost. Pletena posoda in druga oprema sta spremljali človeka v vsakdanjem življenju na vsakem koraku. To obenem dokazuje, da je bila ta obrt vselej v poglavitnem dodatna dejavnost podeželskega prebivalstva. Vedno se je namreč povezovala z drugo gospodarsko panogo, predvsem s kmetijsko. V začetku je pletarska dejavnost zadovoljevala predvsem domače potrebe. V nekaterih krajih jih je presešla in se razvila v pravo obrt za tržišče. Posebno tam, kjer je primanjkovalo

rodovitne zemlje, so si z dodatnim zaslužkom izboljševali življenje in si včasih celo utrdili gmotni položaj. Pletarji na vasi, ki so delali za prodajo, so pripadali največkrat gospodarsko šibkejšemu sloju. To so bili predvsem mali kmetje, bajtarji in gostači. Pri nas so kmetje za svojo uporabo pozimi pletli že od nekdanje značilne izdelke iz slame, košare za shranjevanje žita, koše za shranjevanje semena, čebelje koše, košare za kruh. Stari mojstri so večinoma že pomrli.

Slika 10: Nekoč je celotna družina kot dodatno dejavnost pletla »cekarje«.

Slika 11: Kmetje so si na »pecikl« naložili pletene »cene«.

Pa vendarle smo odkrili domačina, ki še pozna pletenje košar. Bili smo v Zg. Partinju, pri gospodu Ivanu Fanedlu. Povedal nam je, da je pletenje košar sila zanimivo in prijetno opravilo, tako za odrasle ljudi, mlajše upokoјence in vse ostale, torej tudi mlajše in otroke, saj pletenje košar na stari način gotovo kaže ohraniti. Tudi sami smo naredili nekaj košar.

Slika 12: Fanedl Ivan in njegov vnuk Jan pri pletenju košar iz vrbovih vej

Slika 13: Košara za shranjevanje živil.

Člani turističnega pomladka smo se pridružili pletenju. Za pletenje smo potrebovali surove, enoletne vrbove šibe-pintovec. Lahko so tudi posušene, a jih je potrebno pred uporabo nekaj dni namakati v vodi. Narezano šibje je potrebno očistiti in sortirati po debelini šib.

Čiščenje zajema rezanje poganjkov na glavnih šibah. Poganjke na glavnih šibah odrežemo tesno ob glavni šibi z ostrim nožem, tako, da je očiščena šiba uporabna pri izdelavi košev. Šibe, ki smo jih pridobili s čiščenjem, sortiramo in jih uporabimo pri postopku izdelave izdelkov iz šibja. Pri pletenju potrebujemo delovno mizo, to je lahko tudi kuhinjska, saj je pri delu ne obremenjujemo, stol, oster nož, vrtne ("trsne") škarje, pripravo za "kalanje" debelejših šib za "vitre", večje šilo (v ta namen lahko uporabimo primeren izvijač), kladivce (do 250 gramov) in dva kilograma težko utež (za kar lahko porabimo tudi primeren kamen). Iz poprej očiščenega in sortiranega šibja poteka izbira primernih šib za izdelavo koša. Izbrane šibe po potrebi, tako kot zahteva način izdelave, ošilimo. Iz debelejših delov šib pripravimo "vitre", ki jih pridobimo z "razcepljanjem" debelejših delov šib na dva, tri ali štiri dele. Razcepljene dele šib z ostrim nožem zgladimo, po potrebi stanjšamo, da je "vitra" bolj prožna in primernejša za pletenje. Potem pa pletenje, od spodaj proti vrhu.

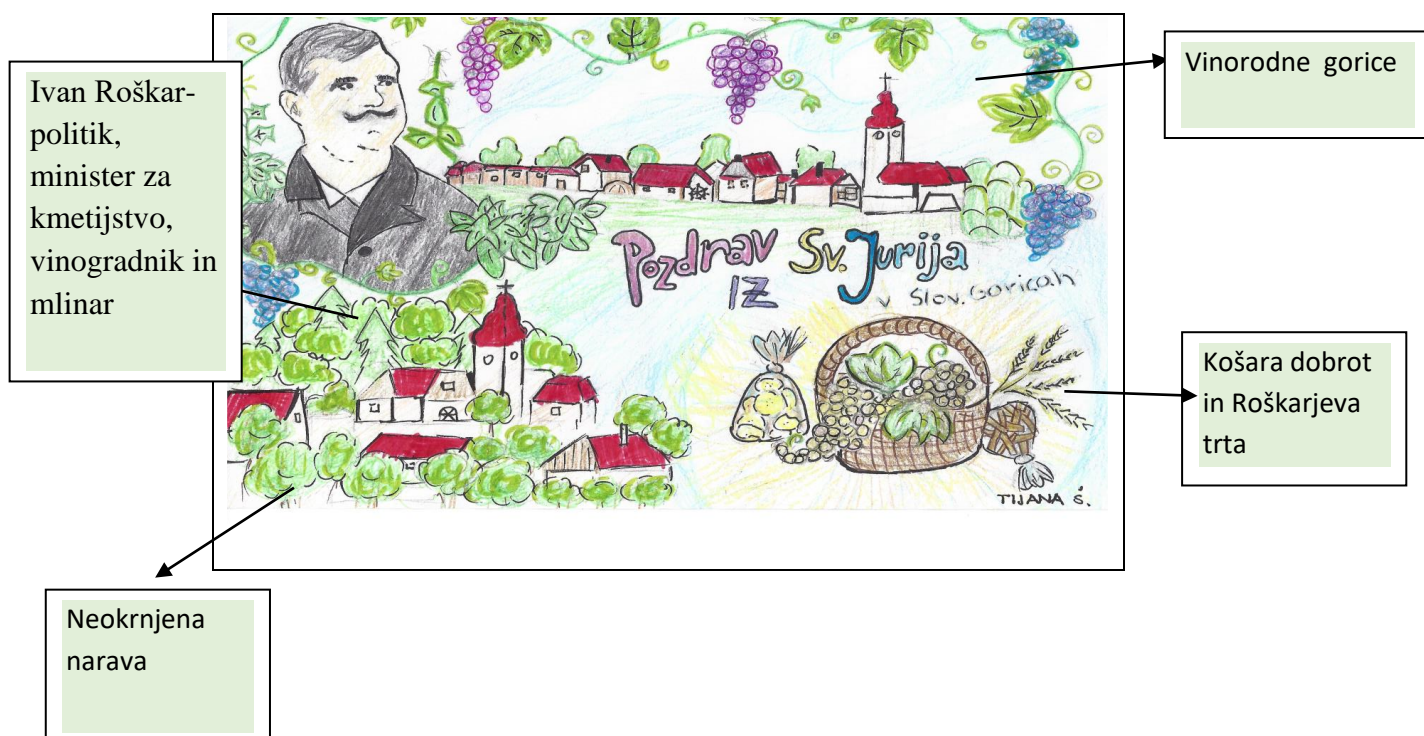

Slike 14., 15., 16., in 17: Postopek izdelave košare iz vrbovega lesa.

III. Tehniška in vsebinska izdelava spominkov

1. Etno razglednica Pozdrav iz Sv. Jurija

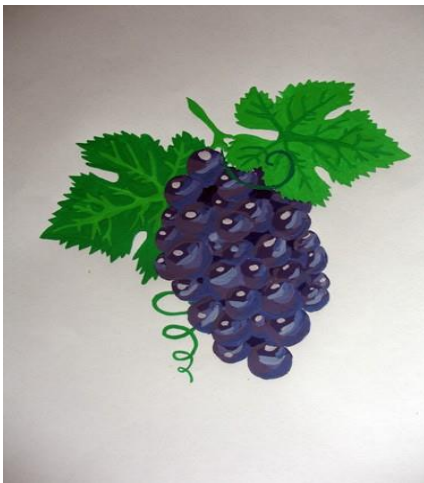
Z različnimi motivi, ki se navezujejo na naš kraj ali dejavnosti v njem, smo želeli razširiti izbiro med motivi na razglednicah. Motive so zbirali vsi učenci turističnega

podmladka. Oblikovali smo podobe osmih različnih razglednic. Vsaka od jih ima svoje sporočilo.

Spominek smo izdelali iz vezane lipove plošče. Učenka Škrlec Tijana je narisala motiv, kasneje so ga izžagali na tračni žagi in obrusili z brusnim papirjem. Nato smo ga pobarvali in mu na zadnji strani nalepili magnet. Pri delu s stroji smo dali velik poudarek tudi na zaščitna očala in rokavice. Stare razglednice kraja imamo v prilogi 2.

2. Roškarjeva trta

Osnova za izdelovanje je štiri milimetre debela vezana lipova plošča. Lipovo ploščo smo izrezali v obliki lista vinske trte. Jagode smo izdelali iz mavca. Mavec smo zmešali po navodilih na embalaži, vlili v kalupe, počakali, da se je masa strdila, in jih odstranili iz kalupov. Nato smo jih pobarvali in prilepili na osnovo. Za izdelavo grozdnih jagod smo najprej morali zmešati mavec z vodo. Mavčno mešanico smo pripravili po navodilih na embalaži. Ko je bila masa pripravljena, smo jo napolnili v kalupe in počakali, da se strdi.

Ko se je mavec strdil, ga je bilo potrebno najprej odstraniti iz modelov, nato pa obrusiti. Vse to smo pritrdili in prilepili na leseno osnovo. Jagode je bilo potrebno še pobarvati. Liste vinske trte smo izdelali iz das mase in ga pobarvali.

Sika 18: Roškarjeva trta

3. Košara spominov

Košaro nam je izdelal g. Ivan Fanedl iz Zg. Partinja. Izdelal nam je po našem naročilu iz koruznega ličja. Ivan Fanedl koruzo pridelal doma, koruzno ličje pobere in ga posuši, preden pa začne izdelovati izdelke, ličje namoči v vodo, da ga lažje oblikuje. Izdeluje uporabne izdelke, kot so koši, košare in korpe.

Slika 19: Prazna Roškarjeva košara spominov

4. E-razglednica našega kraja

V našem kraju je več priznanih fotografov, ki se ukvarjajo s snemanjem. S tehničnimi pripomočki (kamera), bo fotograf posnel naš kraj. S snemanjem bomo pričeli v spomladanskem času. Z 8. minutnim filmom bomo prikazali naravno in kulturno dediščino domačega kraja. Snemanje se bo pričelo v središču Jurovskega Dola, na trgu, ki je bil leta 2016 proglašen s strani Turistične zveze Slovenije, kot drugi najlepši trg v Sloveniji. Komentar k e-razglednici, kot smo imenovali ta turistični spominek, bo podala priznana moderatorka Darinka Čobec, ki dela na radiu Maribor. Snemali bomo po posameznih postajah, ki smo jih navedli v zloženki Jurovska pot. (priloga 1)

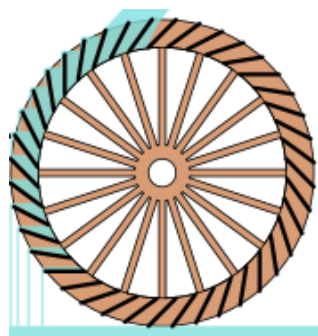
Slika 20: Trg v Jurovskem Dol

4. Leseno vodno kolo

Vodno kolo simbolizira mlinarstvo v našem kraju. V pisnih virih se pojavlja, da je bilo ob potoku Globovnica kar 5 večjih mlinov. Najbolj znan je bil Roškarjev mlin. Kolo nam bo v obliki spominka pomagal izdelati suhorobar Janez Fišer iz Jurovskega Dola, ki je bil zet od zelo znanega suhorobarja Antona Šilca, ki ga je po 2. svetovni vojni pot iz Ribnice na Dolenjskem pripeljala v Jurovski Dol. Na zadnji strani vodnega kolesa bomo zalepili verz o kruhu.

Če mlinček pri miru bi stal,
bi mlinar in kmet žaloval.
In otrok bi jokal ter tožil glasno,
kako je brez kruha hudo, hudo.

Slika 21: Spominek vodnega kolesa

:

5. Spominek polne vreče zgodb

V Roškarjevi hiši spominov se bo predstavil tudi edini dosedanji spominek, ki ga najdemo na sedežu Razvojne agencije Ovtar v Lenartu in ga bomo vključili med turistične spominke našega kraja.

Slika 22: Polne vreče zgodb

Aprila 2009 je Nataša Kramberger v Jurovskem Dolu v okviru Zelene centrale prvič javno predstavila svoj projekt Polne vreče zgodb/Bags of stories. Gre za vreče, torbe, žaklje in torbice, sešite iz rabljenega blaga, ki so ga pred tem uporabljali v Slovenskih goricah. Obledela zavese, obrabljeni prti, stare srajce in izdelane posteljnine so postale vreče za nakupovanje, torbe za v kino, torbice za v opero in celo posebna vreča za knjige s še bolj posebno knjižno kazalko »Gumboglavko«. Posebnost vreč je, da vsaka nosi svojo zgodbo, ki pove, kaj je bilo nekoč blago, iz katerega je sešita vreča. Vse zgodbe napiše Nataša Kramberger, gre pa za posebni eksperiment: pisatelj kot ulični umetnik, pisatelj kot čuvaj ustnega izročila in kulturne dediščine, pisatelj kot ekolog, pisatelj kot družbeni aktivist: v projektu namreč vreče šivajo mlade ženske (največkrat mamice z majhnimi otroki) iz slovenskega podeželja, ki v tradicionalnem in podeželskem okolju težko najdejo ustvarjalno službo, predvsem pa jim projekt omogoča prijazno usklajevanje dela in skrbi za otroke.

Opis izdelka

Nekaj nordijskega je v tej vreči. Barve? Cvetlice? Nežne črte? Sešita je iz rabljenega tekstila, ki smo ga našli na stari domačiji v Jurovskem Dolu, in jo seveda lahko nosite na obeh straneh, zunanji in notranji, malo bolj rdečkasti ali malo bolj modri. Vreča ima eno naramnico in je izjemno trpežna, vanjo z lahkoto spravite tudi A4 zvezek ali knjigo. Prepredena je z žepi in gumbki, šivi so skrbni in natančni. Vse podrobnosti o tem, iz česa je vreča sešita, so zapisane v dveh priloženih zgodbah, natisnjenih na blago in napisanih posebej za vrečo. Ljubke, šaljive, predvsem pa resnične pripovedi o blagu, Slovenskih goricah in življenju nasploh so zapakirane v male literarne štorije, ki jih je napisala pisateljica Nataša Kramberger.

6. Shranjevanje in dekoriranje spominkov

Za dekoracijo spominkov bo poskrbela skupina rokodelk iz društva upokojencev. Pomagale jim bomo članice turističnega podmladka. Izdelale bomo majhne »žaklje« iz žaklovine. V njih bomo shranjevali leseno vodno kolo. V skodelice, ki jo bomo naredili iz gline, se bodo dekorirala zelišča, ki smo jih nabrali iz šolskega vrta. Prav tako bomo v majhne glinene posode shranili med iz šolskega čebelnjaka.

Slika 23: Žaklji iz žaklovine

Slika 24: Lončeni izdelki iz gline

Roškarjevo vinsko trto bomo shranili v eko papir prozorne barve. Etno razglednico bomo dekorirali na les v obliki štirikotnika, na hrbtni strani razglednice bomo zalepili bodo bogate misli, kot je:

Oj, Slovenske ve gorice,
solnca božjega bogate,
ve ste kakor bajke zlate,
kakor pesmi v himno zlite.

III. TRŽENJE IN OGLAŠEVANJE

3.1 Trženje spominkov

Turistični produkt, ki smo ga pripravili, je namenjen vsem obiskovalcem kraja in udeležencem naših delavnic ter prireditev. Turistični proizvod Roškarjeva košara spominov bo najprej namenjena za protukolarne namene. In sicer jo bomo podarili šoli in občini Sv. Jurij v Slovenskih goricah, saj nam je ta zagotovila sredstva za pripravo teh spominkov.

Turistični proizvod bomo posredovali tudi na Razvojno agencijo Ovtar Lenart. Ceno bomo izdelali skupaj z občino in posameznimi društvi v občini, saj bo zaslužek šel za nadaljnji razvoj turizma v domačem kraju. Prav tako bomo Roškarjevo košaro spominov posredovali v posamezne trgovine, predvsem pa v Hišo daril in spominkov v Lenartu. Za obiskovalce v našem kraju bodo spominki razstavljeni v spominski sobi Kolo časa. V projektu Erasmus in Comenius se bodo uporabili za izmenjavo daril med šolami in uspešna promocija domačega kraja.

3.2 Oglaševanje turističnega proizvoda

Z oglaševanjem na šolski in občinski spletni strani in v katalogu dejavnosti bomo poleg ponujenih delavnic tržili tudi spominke, ki smo jih pripravili. Paket bomo ponudili širši zainteresirani javnosti in predvsem osnovnim šolam. Ker pa se dober glas sliši v deveto vas, računamo na dobro reklamo tudi drugih organizatorjev naših prireditev, predvsem na Jurjevo nedeljo, ko zbere okrog 1000 obiskovalcev. Naš turistični proizvod se bo oglaševal na sedežu Razvojne agencije Ovtar, na radiu Slovenske gorice in v Ovtarjevih novicah ter na socialnih omrežjih.

VI. STROŠKI TURISTIČNEGA PROIZVODA

Turistični produkt je vključen v projekt Oživitev trškega jedra, ki je sofinanciran s strani evropskih skladov za regionalni razvoj. Za izdelavo Roškarjeve košare spominov bomo dobili stroške pokrite v vrednosti 230,00 €. Veliko domačinov se je odločilo, da bo pri izdelavi spominkov sodelovalo dobrodelno, tako bo snemalec posnel naravno in kulturno dediščino brez plačila.

Okvirni stroški za izdelavo spominkov so naslednji:

SPOMINEK:	Cena vključuje:	Cena izdelka:
Košara	Material in delo	4,50 €
Etno razglednica	Les, magnet, barve, lepilo	1,50 €
E-razglednica	Snemanje, komentar, montaža, zgoščanka	4,75 €
Roškarjev čaj	Glina, sušenje gline les za maskoto, barva, lepilo.	2,00€
Leseno kolo	Les, delo	1,70€
Roškarjeva trta	Les, mavec, kalupi, das masa	1,50€
Dobrote jurovskih kmetij	(pecivo, kruh, namazi)	1, 80€
Skupaj		16, 30€

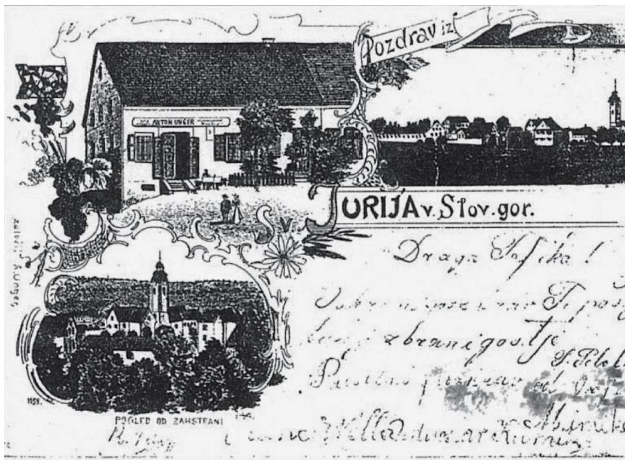
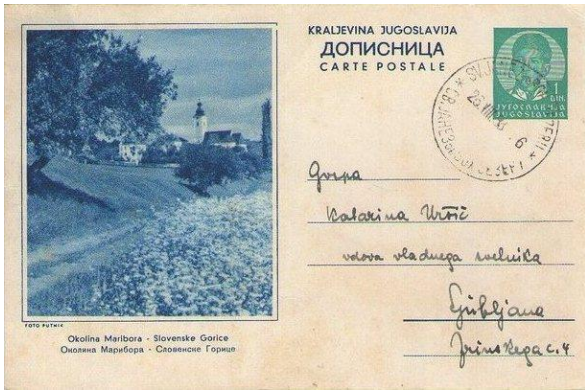
Tabela 1: Cenik spominkov.

Priloga 1

Spletna stran: Zloženska Jurovska pot je na spletni strani OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol

http://www.os-jd.si/material/zlozenka_jurovska_pot_web.pdf

Priloga 2 Razglednice kraja in zgodovina na dlani

3.3 Predstavitev turistične stojnice

V obsegu dovoljenega bomo postavili stojnico Roškarjeva košara spominov. Stojnica bo imela videz etno razglednice. Imela bo starinski videz. Na stojnici bosta sodelovala tudi maskota Jurček in Ovtar. V središču bo doprsni kip Ivana Roškarja, ki ga bomo izdelali pri tehniki. Na stojnici bo Roškarjeva košara spominkov: Roškarjeva trta, Roškarjeva skodelica čaja, maskota Jurček, dobrote Jurovskih kmetij, e-razglednico, leseno vodno kolo. Le ti spominki bodo razstavljeni v Roškarjevi košari spominov. Na stojnici se bodo obiskovalci preizkušali v starinskih animacijskih igrah.

4 Zaključek

Ob zaključku lahko zapišemo, da bomo z turističnim proizvodom Roškarjeva košara spominov storili veliko na področju promocije kraja in, da bomo končno prispevali, da bo Ivan Roškar dobil pravo mesto v naši lokalni, kakor tudi v slovenski zgodovini. Trg v Jurovskem Dolu bo dobil spominsko obeležje in sicer doprski kip Ivana Roškarja in spominsko sobo, kjer se bo razstavilo življenje in delo Ivana Roškarja. Posebno mesto v spominski sobi bo imela knjiga z naslovom Ivan Roškar- ljudski tribun. Ostale spominke bomo razstavili v kotičku Roškarjeva košara spominkov.

Ponosni smo, ker turistične proizvode resnično udejanjamo in jih tudi realiziramo. Številni turistični proizvodi, kot so Jurčkov poletni tabor, Jurčkova zelena dežela so že uveljavljeni. Namen oz. cilj naloge pa je vsekakor ohraniti našo edinstveno kulturo, kulinariko, običaje ter navdušiti domačine in obiskovalce, da bi bolj aktivno sodelovali pri promociji naših zakladov, tako da se ne bi izgubili v velikem loncu različnih kultur in bi košček naše identitete ponesli v svet. In če smo v uvodu pričeli z naravno lepoto, jo končajmo z verzom domačina Alojza Peserla:

Polja, gozdovi, griči in doline,

kakšna krasota je ta svet.

Lepše na svetu ni domovine

kot je prelepi jurovski svet.

Ob koncu se želimo Turistični zvezi Slovenije zahvaliti za vsako idejo ali temo, ki nam jo ponudite na posameznem festivalu. Skupaj z vami razvijamo turizem, tudi v tako odročnih krajih, kot je naš. J feel Slovenija, tudi pri nas jo čutimo, na poseben in domač način. Hvala.

5 VIRI IN LITERATURA

- [1] Peserl, A . (1933). Kronika družine Črnčec. Samozaložba. Lenart.
- [2] OŠ Sveti Jurij.(2004). Zbornik ob 230- letnici šolstva v Jurovskem Dolu. Jurovski Dol.
- [3] Krajevni leksikon Slovenije.Knjiga., Podravje in Pomurje.Ljubljana:Državna založba Slovenije,1980
- [4] Senekovič,S.(1994). Učna pot ob potoku Globovnica. Samozaložba. Jurovski Dol.

Spletne strani:

- [1] <http://www.obcinajurij.si>